

dig over de Midler, som i Henhold til Loven fordres af ham til Overtagelse af Ejendommen" (jfr. §§ 7 og 9), ændres til, at „han skal være Ejer af disse Midler“. Man mener, at det ligger i Landarbejderens egen Interesse ikke at begynde sin Virksomhed under for byrdefulde Betingelser, disse kunne være alvorlige nok selv for den, der er Ejer af den foreskrevne Sum, men den økonomiske Stilling vil let blive ganske uholdbar for den, der har skaffet sig Summen gennem Laan, maaske paa byrdefulde Vilkaar, og man mener ogsaa derigennem at kunne forhindre Transaktioner, hvorved Landarbejderen forledes til letsindigt at inklade sig i Forhold, han, økonomisk set, ikke kan magte, og som kunne føre til økonomisk Ruin for ham selv og Familie og til Tab for Statskassen.

I Henhold hertil stilles Ændringsforslag under Nr. 3.

Efter at der i Lovforslagets § 1 er tilføjet en Bestemmelse om, at Købstæders Markjorder for Fremtiden skulle falde ind under Loven, anser Udvalget det for rigtigst at forandre Ordet „Sogneraad“ overalt, hvor det findes i Loven, til „Kommunalraad“, og har derfor stillet Ændringsforslag Nr. 4.

I § 7 bestemmes, at Sogneraadet (altsaa eventuelt Kommunalraad) skal afgive Erklæring om, hvorvidt den udsete Lod kan anses for passende til sit Øjemed, samt om Andrageren antages at egne sig til at overtage et Husmandsbrug. Efter Udvalgets Opfattelse maa det anses for uklart, *hvilket* Sogneraad (Kommunalraad) der skal afgive disse Erklæringer — i det første Tilfælde maa det nærmest antages, at Erklæringen skal afgives af det Sogneraad (Kommunalraad), hvori den „udsete Lod“ ligger, i sidste Tilfælde derimod af Andragerens Opholdskommune; for at fjerne denne Uklarhed, stilles Ændringsforslagene Nr. 5 og 8.

Udvalget har været enigt i, at det ingenlunde er heldigt, at Lodderne blive for store; det er Lovens Hensigt at skabe Husmandsbrug, men ikke at skabe Parcel-

steder eller maaske endog Smaagaarde. Der mangler imidlertid i saa Henseende en Begrænsning, idet Lovens § 4 i al Almindelighed giver Tilladelse til, at Lodderne i Landets magrere Egne kunne have et større Areal end 8 Tdr. Land. Man gaar ud fra, at det ingenlunde er ønskeligt, at der oprettes Husmandsbrug paa Jord af meget simpel Kvalitet, og man mener, at Amtskommissionerne saa vidt muligt bør have faste Regler at gaa efter med Hensyn til Loddens Størrelse; det antages derfor for rigtigst at slaa fast, at denne kun ganske undtagelsesvis bør overskride 12 Tdr. Land, men da det paa den anden Side maa erkendes, at der kan være Tilfælde, hvor det vil være vanskeligt absolut at holde sig til denne Grænse, til Eksempel, hvor en Ejer er villig til at sælge en Del af sin Ejendom til et Husmandsbrug, men forlanger, at Køber, ved Siden af et Areal brugbar Jord, tillige skal overtage et tilstødende Areal Hede eller Mosejord, har ment det rigtigst at lade slige Undtagelsestilfælde afgøre efter Landbrugsministerens Skøn. Herefter stilles Ændringsforslag Nr. 6.

I Loven af 1899 bestemmes den Sum, der af Statskassen aarlig skal stilles til Disposition til Laan for Landarbejderne, til 2 Mill. Kr.; denne Sum forhøjedes i det af Regeringen forelagte Forslag til 2½ Mill. Kr., og ved 3die Behandling i Folketinget forhøjedes Beløbet efter Forslag af Ministeren til 3 Mill. Kr. Flertallet har ment at burde gaa med til denne Forhøjelse, fordi det kan ventes, at Tallet paa Andragere, hvilket har været i jævn Vækst, yderligere vil forøges, efter at man har givet ogsaa Havebrugsarbejdere, Landhaandværkere, Teglværksarbejdere o. lign. Adgang til at benytte Loven. Dennes Revision nu skulde dog nødvendig medføre, at man paa Grund af manglende Midler blev nødt i større Udstrækning at sige nej til almindelige Landarbejdere. Derimod mener et Mindretal (Hage, Høst, Johnsen, Moltke-Bregentved, Nordby, Scheel og subsidiært la Cour) ikke at burde gaa højere end til det af Regeringen op-